

HZ University of Applied Sciences

Ad Logistiek dt Vlissingen

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In april 2024 is de bestaande deeltijdopleiding Ad Logistiek van HZ University of Applied Sciences (HZ) bezocht door een visitatiepanel van NQA. Deze opleiding wordt in Vlissingen aangeboden. Het panel beoordeelt de opleiding als **positief onder voorwaarden**.

Het panel heeft kennism gemaakt met een jonge opleiding, die na een aantal uitdagingen bij de opstart een functioneel curriculum heeft waardoor studenten mooie stappen in hun professionele ontwikkeling maken. De begeleiding van studenten is persoonlijk en uitermate betrokken. De basis voor het flexibele onderwijsconcept is helder neergezet en kan in de uitwerking nog verder aangescherpt of herzien worden. Ook kan de opleiding op een aantal punten nog uit de informaliteit of ad hoc modus komen, en zaken structureler gaan aanvliegen. Het bevlogen team van docenten heeft alles in zich om dat voor elkaar te krijgen en deze opleiding de komende jaren verder te laten groeien. Vanwege de prille fase waarin de opleiding zich bevindt, zijn er een beperkt aantal toetsen afgenomen waardoor Standaard 4 als 'voldoet ten dele' is beoordeeld.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding hanteert passende logistieke leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn gebaseerd op het NLQF-niveau 5 en sluiten daarmee aan op internationale eisen wat betreft het Ad-niveau. De leerresultaten zijn afgestemd op de verwachtingen van het werkveld via het in het beroepenveld gevalideerde *Landelijk profiel* en een regionaal behoeftenonderzoek dat de HZ heeft uitgevoerd bij de opzet van de Ad-opleiding Logistiek deeltijd. De opleiding heeft naast een brede basis van leeruitkomsten ook specifieke accenten geformuleerd voor de Vlissingse Ad Logistiek: een maritiem karakter, internationale focus en aandacht voor de sustainable development goals (sdg's). De laatste twee kunnen nog sterker vertegenwoordigd worden in de leeruitkomsten. Het maritieme karakter is interessant volgens het werkveld, mits de huidige breedte van de opleiding behouden wordt.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel concludeert dat deze jonge opleiding studenten een stimulerende en inhoudelijk actuele onderwijsleeromgeving biedt. De opleiding maakt het HZ-concept van de 'Persoonlijke hogeschool' zeker waar: studenten voelen zich gehoord en gezien, waarbij de studieloopbaancoach een door studenten zeer gewaardeerde centrale rol vervult. Het flexibele onderwijsmodel van de opleiding is helder uitgewerkt. De flexibele mogelijkheden worden echter beperkt benut en gevoeld door studenten, en daarom is het verstandig om het flexibele concept te evalueren en indien nodig te herzien. Leeractiviteiten en instructies bieden studenten voldoende handvatten en kaders om actuele logistieke kennis en vaardigheden op te doen. Het panel adviseert de opleiding om de logistieke inhoud in de onderwijsactiviteiten die samen met andere opleidingen worden georganiseerd structureel te gaan borgen, zodat extra ingelaste bijeenkomsten niet meer nodig zijn. De opleiding ziet praktijkleren als een wezenlijk onderdeel van het leerproces en hierin mag de opleiding een meer sturende rol pakken om studenten hierbij zo goed mogelijk te faciliteren.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het beschreven systeem van toetsing is gericht op het toetsen en beoordelen via vormvrije portfolio's, wat bij enkele toetsen wordt aangevuld met een criteriumgericht interview. De (gemaakte) toetsen en beoordelingsformulieren zijn inhoudelijk en wat betreft niveau consistent met de leeruitkomsten, en de toetsing en beoordeling voldoen aan de eisen voor validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. Wel valt het op dat de portfolio's meer lijken op de uitwerkingen van schriftelijke opdrachten en dat ook andere elementen uit het (flexibele) toetssysteem nog niet consequent worden gehanteerd. Het advies is om consistentier te zijn in keuzes en terminologie. De stevige positie die de examencommissie en de daaraan gekoppelde hogeschoolbrede toetscommissie innemen, geven vertrouwen in de borging van de toetsing en beoordeling. De toetscommissie voert op goede wijze steekproefsgewijze kwaliteitscontroles uit op mandaat van de examencommissie.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet ten dele** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De reden voor de 'voldoet ten dele' is dat er op het moment van de visitatie nog geen afgestudeerden waren en het gerealiseerde niveau nog niet kon worden beoordeeld. Op basis van de eerstejaars portfolio's is er vertrouwen dat studenten de opleiding op het Ad-niveau zullen afronden. De bestudeerde portfolio's zijn op het gewenste niveau en gaan in op actuele thema's binnen de logistiek. Studenten laten tot nu toe een duidelijke groei zien in hun professionele capaciteiten dankzij de opleiding. Ook werkgevers profiteren van het werk dat studenten voor de opleiding opleveren.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inleiding	5
Schets van de opleiding	7
Beoordeling NVAO-standaarden	9
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	10
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	13
Standaard 3 Toetsing	18
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	21
Eindoordeel over de opleiding	23
Aanbevelingen	24
Bijlagen	25
Bijlage 1 Eenheden van leeruitkomsten	26
Bijlage 2 Bezoekprogramma	27
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	28

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de Ad Logistiek deeltijd van HZ University of Applied Sciences (HZ). Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van HZ en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2023 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 4 april 2024. Het visitatiepanel bestond uit:

<u>Naam</u>	<u>Rol</u>	<u>Korte functieomschrijving</u>
De heer drs. J.F. Evers MBA	Voorzitter	Senior Quality assurance coördinator en senior lecturer Logistic Management en Ad Logistiek Hogeschool Windesheim
Mevrouw M.R. Damen	Domeindeskundige	Eigenaar/consultant Morgownik & Damen B.V.
De heer drs. C.J.J. van Veldhuizen	Domeindeskundige	Directeur-bestuurder HZC
De heer L. Govers	Studentlid	Volgt de hbo-bacheloropleiding Technische bedrijfskunde bij Avans Hogeschool

Mevrouw drs. M. Schoots, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Alle panelleden, de secretaris en de instelling hebben de onafhankelijkheidsverklaring ondertekend en kunnen bevestigen dat de beoordeling in volledige onafhankelijkheid is uitgevoerd.

De opleiding maakt onderdeel uit van de visitatiegroep HBO Ad Logistiek met inleverdatum 01 november 2024. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen ter beschikking gesteld aan het panel en is een onlineoverleg met het panel gepland ter voorbereiding van de visitatie. De panelleden zijn geïnstrueerd over de werkwijze via de NQA-handleiding en het

NVAO-kader. Ook heeft het panel de aanpak, rolverdeling en werkwijze voor het visitatiebezoek in het vooroverleg besproken. Het panel heeft gesproken over de indrukken en observaties die zijn verkregen vanuit het zelfevaluatie-rapport en de bijlagen. Informatie uit het vooroverleg is uitgewerkt naar een agenda met vraagpunten voor de bezoekdag. Deze vraagpunten hebben geleid tot een verdere stroomlijning van de bezoekdag.

Tijdens de bezoekdag heeft het panel gesproken met diverse groepen (zie Bijlage 2) en het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd. Het laatste betrof met name onderwijsmateriaal en notulen van verschillende commissies. Aan studenten en docenten is de mogelijkheid geboden om in vertrouwen zaken met het panel te bespreken, buiten de geplande gesprekken om. Hiervan heeft niemand gebruik gemaakt. Aan het einde van de bezoekdag is alle door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel de voorlopige eindoordeelen en belangrijkste bevindingen meegedeeld aan de opleiding.

Enkele maanden na de visitatie heeft er een onlineontwikkelgesprek plaatsgevonden met de voorzitter van het panel en twee panelleden, en diverse vertegenwoordigers vanuit de opleiding, onder procesbegeleiding van de secretaris. De opleiding heeft de agenda voor het ontwikkelgesprek opgesteld. De opleiding heeft ook een verslag van het gesprek gemaakt, dat is goedgekeurd door de aanwezige panelleden en gepubliceerd zal worden door de opleiding.

Na het visitatiebezoek heeft de secretaris op basis van alle informatie en de meningen van de panelleden een conceptrapportage opgesteld en voorgelegd aan de panelleden. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleiding. De panelleden hebben kennisgenomen van de reactie van de opleiding en waar nodig aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 10 juli 2024

Panelvoorzitter

Secretaris

De heer drs. J.F. Evers MBA

Mevrouw drs. M. Schoots

Schets van de opleiding

HZ University of Applied Sciences

De HZ University of Applied Sciences (HZ) is een middelgrote hogeschool met 33 opleidingen in Vlissingen, Middelburg en Roosendaal. De opleidingen en het onderzoek van de HZ zijn organisatorisch geclusterd binnen domeinen waarvan de HZ er in totaal drie heeft. De Ad Logistiek deeltijd valt inhoudelijk onder het Domein Technology, Water & Environment. Binnen dit domein valt de opleiding onder het opleidingscluster engineering (B Engineering, B Industrial Engineering & Management, B Logistics Engineering, Ad Technische Bedrijfskunde, Ad Energietransitie Engineer en Ad Logistiek). Het opleidingscluster wordt aangestuurd door twee opleidingsmanagers. Het Domein wordt aangestuurd door een domeindirecteur.

Academie voor Deeltijd

De deeltijdopleiding Ad Logistiek wordt dagelijks gecoördineerd vanuit de Academie voor Deeltijd van de HZ. Alle opleidingen binnen de Academie voor Deeltijd hebben deelgenomen aan het landelijke experiment leeruitkomsten of zijn gestoeld op de flexibele principes voortkomend uit het experiment. De vormgeving van de Ad Logistiek deeltijd is ook op het experiment gestoeld. De opleiding bestaat uit leeruitkomsten (zie Bijlage 1), die in een -grotendeels- door de student gekozen volgorde en studietempo kunnen worden aangetoond met vormvrije portfolio's. Hierbij heeft de student keuze om onderwijs te volgen of om zelfstandig aan een portfolio te werken, of een mix daarvan.

Ontwikkelfase van de opleiding

De opleiding is in september 2022 voor het eerst gestart met 12 studenten. Van deze groep zijn er 11 studenten uitgevallen en samen met een nieuwe instroom van 9 studenten in september 2023, heeft de opleiding momenteel 10 studenten. De reden van de uitval zat volgens de opleiding vooral in het verwachtingsmanagement en de benodigde werkervaring. De afgelopen tijd heeft de opleiding de intakeprocedure en (studieloopbaan)begeleiding en de groepsbinding verstevigd, om de uitval te verminderen (zie verder Standaard 2). Nu de opleiding op deze punten is versterkt, vindt de opleiding de tijd rijp om actief te gaan werken aan de verhoging van de instroom.

Terugblik vorige visitatie

De opleiding Ad Logistiek van de HZ wordt sinds 2018 in een voltijdvariant aangeboden binnen de Ad Academie in Roosendaal. Deze voltijdvariant is in 2018 positief beoordeeld in een Toets Nieuwe Opleiding. De voltijd- en deeltijdvariant hebben naast een andere locatie ook een ander curriculum en bijna geheel ander docententeam. De voltijdvariant wordt tevens in het voorjaar van 2024 beoordeeld door een visitatiepanel, waarbij twee panelleden overlappen met het panel voor de deeltijdvariant.

Hieronder vatten we samen wat de globale bevindingen van het panel bij de Toets Nieuwe Opleiding voor de voltijdvariant waren. Het toenmalige panel was positief over onder andere de betrokkenheid van het werkveld, het mbo en het hbo bij de ontwikkeling van de opleiding, de inhoud van de opleiding, het enthousiaste docententeam en de voorgenomen persoonlijke en kleinschalige begeleiding. Aandachtspunten die het panel onder andere benoemde waren de internationale oriëntatie, culturele bewustwording en Engelse taal, aandacht voor het thema

duurzaamheid, de omvang en het actief onderhouden van de contacten met het werkveld, de aansluiting van het programma op studenten met verschillende vooropleidingen, de rol van de toetscommissie en de objectiviteit van de beoordelingen binnen een klein team.

Het panel is van mening dat reflectie op deze punten niet zinvol is, omdat de deeltijdvariant verschilt van de voltijdvariant en tijdens de Toets Nieuwe Opleiding nog niet bestond.

Administratieve gegevens

Instelling	
Naam in RIO	HZ University of Applied Sciences
Adres	Postbus 364, 4380 AJ Vlissingen
Website	www.hz.nl
BRIN-nummer	21MI
Status	Bekostigd
ITK	Positief
Opleiding	
Eerste naam in RIO	Ad Logistiek
Locatie	Vlissingen
ISAT-code	80148
RIO-onderdeel	Techniek
Oriëntatie en niveau	Associate degree
Voertaal	Nederlands
Verleende graad	Ad
Studielast in EC	120 EC
Variant	Deeltijd
Huidige accreditatie geldig tot en met	28-06-2024
Datum locatiebezoek beoordelingspanel	24-04-2024

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel concludeert dat de opleiding passende logistieke leeruitkomsten hanteert. De leeruitkomsten zijn gebaseerd op het NLQF-niveau 5 en sluiten daarmee aan op internationale eisen wat betreft het Ad-niveau. De leerresultaten zijn afgestemd op de verwachtingen van het werkveld via het in het beroepenveld gevalideerde *Landelijk profiel* en een regionaal behoeftenonderzoek dat de HZ heeft uitgevoerd bij de opzet van de Ad-opleiding Logistiek deeltijd. De opleiding heeft naast een brede basis van leeruitkomsten ook specifieke accenten geformuleerd voor de Vlissingse Ad Logistiek: een maritiem karakter, internationale focus en aandacht voor de sustainable development goals (sdg's). De laatste twee herkent het panel als belangrijk, maar deze komen beperkt terug in de leeruitkomsten. Het maritieme karakter is interessant volgens het werkveld, mits de huidige breedte van de opleiding behouden wordt. Het panel raadt de opleiding aan om de internationale focus en de aandacht voor de sdg's sterker in de leeruitkomsten te incorporeren en het maritieme karakter duidelijker te kaderen.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

Het panel vindt dat de opleiding een helder en breed beroepsbeeld voor logistiek op het Ad-niveau heeft omschreven. De opleiding ambieert om studenten op te leiden voor het tactische niveau, waarbij zij de verbinding kunnen leggen tussen strategie en visie enerzijds, en operatie op de werkvloer anderzijds. De afgestudeerde Ad'er Logistiek kan proactief problemen oplossen, en heeft hiertoe een onderzoekende houding ontwikkeld. De Ad Logistiek in Vlissingen richt zich op een deeltijdse doelgroep die werkzaam is in functies zoals logistiek medewerker, teamleider en operator binnen productie- en havenbedrijven in de regio Zeeland. Studenten kunnen door de opleiding doorgroeien naar uitvoerende of coördinerende logistieke functies die het mbo-niveau overstijgen binnen de inkoop, productielogistiek, warehousing, transport of supply chain management.

Leeruitkomsten: oriëntatie en niveau

De opleiding is vormgegeven op basis van leeruitkomsten (zie Bijlage 1). Er wordt momenteel gewerkt aan landelijk opleidingsprofiel voor Ad-opleidingen Logistiek, waar de HZ ook een actieve rol in speelt. Omdat dit Ad-profiel nog niet voorhanden is, baseert de opleiding zich voor de leeruitkomsten op het *Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel logistiek* (2019) voor de bacheloropleidingen. Dit *Landelijk profiel* is afgestemd op het landelijke werkveld. De algemene logistieke competentie in dit profiel luidt 'Het op professionele wijze ontwikkelen, aansturen en uitvoeren van logistieke processen'. Deze competentie is uitgewerkt in drie deelcompetenties: 1) Ontwikkelen van beleid, 2) Aansturen van werkzaamheden, en 3) Uitvoeren van werkzaamheden. In het *Landelijk profiel* worden drie niveaus beschreven, waarbij het tweede niveau staat voor het NLQF 5-niveau: dit niveau is leidend geweest voor de formulering van de

leeruitkomsten voor de Ad Logistiek deeltijd. De opleiding heeft de samenhang tussen de landelijke deelcompetenties en de leeruitkomsten van de Ad Logistiek deeltijd aangegeven in de *Dekking- en toetsmatrix 2023-2024*. Het panel ziet dat de leeruitkomsten inderdaad gestoeld zijn op de landelijke deelcompetenties, maar vindt de *Dekking- en toetsmatrix 2023-2024* niet gemakkelijk te lezen en geeft de opleiding mee om het document overzichtelijker vorm te geven.

Voor de verdere invulling van de leeruitkomsten heeft de opleiding zich gebaseerd op input vanuit het regionale werkveld, onder andere via een behoeftenonderzoek dat ze hebben uitgevoerd in 2022. Uit de input blijkt een duidelijke interesse in het werkveld voor een deeltijd Ad-opleiding in de logistiek. Naast generieke logistieke thema's, worden internationalisering en duurzaamheid als belangrijke thema's naar voren geschoven door het werkveld.

Er zijn vier typen leeruitkomsten:

- 1) Generieke leeruitkomsten die gedeeld worden met andere Ad- en bacheloropleidingen bij HZ.
- 2) Leeruitkomsten die ook voor de Ad Technische bedrijfskunde en Ad Energie transitie engineer van HZ worden gehanteerd.
- 3) Logistieke leeruitkomsten die specifiek zijn voor de Ad Logistiek deeltijd.
- 4) Leeruitkomsten voor het afstuderen.

Het panel stelt vast dat de leeruitkomsten voldoende zijn afgestemd op het werkveld en aan de internationale eisen voldoen wat betreft het Ad-niveau. De leeruitkomsten zijn in de ogen van het panel leerwegaafhankelijk geformuleerd. In de uitwerking van de leeruitkomsten ziet het panel de leerwegaafhankelijkheid soms vervagen, zie hiervoor de bevindingen van het panel bij Standaard 2 en 3.

Leeruitkomsten: inhoud

Inhoudelijk ziet het panel brede leeruitkomsten die geschikt zijn als basis voor de Ad Logistiek-opleiding. Om de leeruitkomsten te verbeteren, raadt het panel de opleiding aan om enkele thema's binnen de leeruitkomsten te versterken of beter te kaderen.

De opleiding heeft enkele specifieke accenten geformuleerd voor de Vlissingse Ad Logistiek: een maritiem karakter, internationale focus en aandacht voor de sustainable development goals (sdg's). Het panel vindt de laatste twee focuspunten mooi in lijn liggen met de adviezen van het werkveld, en herkent deze thema's ook zelf als belangrijk voor het logistieke domein. Het panel ziet deze thema's echter beperkt terugkomen in de leeruitkomsten en raadt de opleiding aan om deze meer te integreren in de leeruitkomsten (en het curriculum). Wat betreft het maritieme karakter, merken werkveldvertegenwoordigers en studenten waarmee het panel heeft gesproken op dat dit interessant is, mits de huidige breedte van de opleiding blijft bestaan en de opleiding ook blijft opleiden voor andere logistieke sectoren. Het panel moedigt de opleiding aan om dit advies ter harte te nemen en duidelijker aan te geven in hoeverre de maritieme sector een onderdeel of focus is van het profiel en het curriculum.

Samenwerking met het werkveld

Na het behoeftenonderzoek in 2022 zijn er informele contacten geweest met het regionale werkveld via werkgevers van studenten en de bestaande contacten met het werkveld vanuit de HZ. Het panel heeft in de gesprekken met werkveldvertegenwoordigers, studenten en docenten gehoord dat de HZ veel samenwerkt en afstemt met regionale bedrijven, en dat ook docenten en management van de opleiding goede contacten in het regionale bedrijfsleven hebben. Sinds

begin 2024 sluit de opleiding aan bij de beroepenveldcommissie van de bachelor voltijdopleiding Logistics Engineering, om verdere spiegeling van de leeruitkomsten en het curriculum structureel te organiseren. De werkveldvertegenwoordigers in deze commissie hebben zowel bachelor- als Ad-studenten als werknemer. Leden van deze beroepenveldcommissie waarmee het panel sprak geven aan dat zij opmerkingen en feedback goed kwijt kunnen bij de opleiding, en dat de opleiding aangedragen ontwikkelpunten goed oppakt.

Het panel is positief over de wijze waarop de opleiding feedback vanuit het werkveld heeft georganiseerd via het behoeftenonderzoek en de beroepenveldcommissie. Omdat de leeruitkomsten na het ophalen van de input uit het werkveld verder intern zijn opgesteld, en de thema's internationalisering en duurzaamheid hierbij bijvoorbeeld wat op de achtergrond zijn geraakt, geeft het panel de opleiding mee om de leeruitkomsten vanaf nu periodiek te laten valideren door werkveldvertegenwoordigers, bijvoorbeeld via de beroepenveldcommissie. Hierbij suggereert het panel om dit een eerste keer te doen als het landelijke profiel voor de Ad Logistiek-opleidingen gereed is, en verwerkt is in de leeruitkomsten. Ook vindt het panel het belangrijk om naar het werkveld terug te koppelen wat er met de feedback vanuit het werkveld wordt gedaan.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel concludeert dat deze jonge opleiding studenten een stimulerende en inhoudelijk actuele onderwijsleeromgeving biedt. De opleiding maakt het HZ-concept van de 'Persoonlijke hogeschool' zeker waar: studenten voelen zich gehoord en gezien, waarbij de studieloopbaancoach een door studenten zeer gewaardeerde centrale rol vervult. Het curriculum is flexibel vormgegeven in de geest van het experiment leeruitkomsten, en een daaruit voortvloeiend flexibel onderwijsmodel van de HZ. Het panel vindt dit onderwijsmodel helder uitgewerkt. De flexibele mogelijkheden worden beperkt benut door studenten, en daarom adviseert het panel de opleiding om goed te luisteren naar studenten en het flexibele concept te evalueren. Leeractiviteiten en instructies bieden studenten voldoende handvatten en kaders om actuele logistieke kennis en vaardigheden op te doen. Het panel adviseert de opleiding om de logistieke inhoud in de onderwijsactiviteiten die samen met andere opleidingen worden georganiseerd structureel te gaan borgen, zodat extra ingelaste bijeenkomsten niet meer nodig zijn. Een andere uitdaging betreft volgens het panel het leren in de praktijk en de begeleiding vanuit de praktijk: de opleiding ziet dit als een wezenlijk onderdeel van de opleiding en het panel adviseert de opleiding daarom om hier een meer sturende rol in te pakken.

Onderbouwing

Flexibele opzet programma

De opleiding heeft een flexibel curriculum neergezet volgens de *Blauwdruk flexibel onderwijs* van de HZ. Het panel vindt het onderwijsconcept goed en duidelijk uitgewerkt. Binnen dit concept kunnen studenten zelf kiezen op welke manier zij de leeruitkomsten aantonen in een vormvrij portfolio. Het portfolio kan bestaan uit documenten die afkomstig zijn uit 1) eerder opgedane werkervaring ('validering'), 2) gedurende de opleiding onder begeleiding opgestelde documenten ('gestructureerde route'), of gedurende de opleiding zelfstandig opgestelde documenten ('zelfstandige route'). Alle documenten dienen te voldoen aan de zogenaamde VRAAK-criteria (Variatie, Relevantie, Authenticiteit, Actualiteit en Kwaliteit). Studenten kunnen kiezen of ze de leeruitkomsten in de door de opleiding geadviseerde volgorde aantonen, of de volgorde zelf bepalen. Als een student de volgorde zelf bepaalt, zijn er wel voorwaarden: er is een verplichte start-leeruitkomst, de student dient eerst de leeruitkomsten uit het eerste studiejaar aan te tonen en daarna die uit het tweede studiejaar, en de afstudeerleeruitkomsten worden altijd als laatste aangetoond.

Wat betreft de dagelijkse onderwijspraktijk, ziet het panel verschil tussen het ontwerp van het flexibele concept, en de werkelijke uitvoering van het onderwijs. Studenten kiezen tot nu toe steeds voor de gestructureerde route, waarin zij gebruik maken van de leeractiviteiten bijwonen en de volgorde aanhouden die de opleiding adviseert. Zij ervaren dat de opleiding niet gevolgd kan worden zonder de lessen en begeleiding. Ook ervaren studenten de geadviseerde volgorde als de enige handige volgorde. Het panel is positief over het onderwijs, maar adviseert de

opleiding om nog eens goed naar het onderwijsconcept te kijken om te bepalen of dit concept zo gehanteerd dient te worden of dat de huidige onderwijspraktijk het uitgangspunt kan zijn.

Leeractiviteiten

Voor de leeractiviteiten in de gestructureerde route werkt HZ vanuit het onderwijsconcept van Student- en Procesgericht Onderwijs en Onderzoek (SPOO). Dit concept is gebaseerd op drie pijlers: 1) Authentieke beroepssituaties, 2) Activeren tot (samen) leren, en 3) Ontwikkelen tot autonome professionals. In de *Blauwdruk flexibel onderwijs* van de HZ, zijn de drie pijlers van SPOO als volgt vertaald: 1) Ervaren en competent zijn, 2) Sociale binding, en 3) Autonomie.

Zoals boven beschreven, volgen alle studenten de gestructureerde route en dus de aangeboden leeractiviteiten. Het panel herkent bovenstaande HZ-uitgangspunten in het onderwijs, waarbij sociale interactie en zelfstandig werken een mooie balans vormen. De lessen worden op maandagen overdag en 's-avonds aangeboden en bieden interactieve werkvormen waarin studenten van elkaar leren. De leeractiviteiten die specifiek voor de Ad Logistiek worden aangeboden, worden momenteel georganiseerd voor de eigen studentengroep van 10 studenten, de leeractiviteiten die samen met andere opleidingen worden gevolgd, vinden plaats in groepen van maximaal 30 studenten. Het betreft onder andere workshops en inspiratiecolleges. De opleiding ondersteunt studenten door theorieën en modellen aan te reiken die ervoor zorgen dat ze hun eigen praktijk beter gaan begrijpen en op een hoger abstractieniveau leren denken en werken. Via de digitale leeromgeving 'Learn' worden studenten geïnformeerd over de leeruitkomsten en de leeractiviteiten. Studenten merken op dat elke docent de Learn pagina anders invult en dat niet alle pagina's volledig zijn gevuld. Het panel geeft de opleiding mee om de overzichtelijkheid en volledigheid van de informatie op Learn te verbeteren.

Kennis en vaardigheden

De leeruitkomsten in het eerste studiejaar richten zich onder andere op logistiek, transport, digitale en informatiegeletterdheid, warehousing, wiskunde, finance, procesontwerp en inkoopmanagement. Ook maken leeruitkomsten voor de Engelse taal (tot en met niveau C1) en Nederlandse taal (tot en met niveau 4F), en persoonlijke vorming onderdeel uit van het eerste studiejaar. Het tweede studiejaar bestaat onder andere uit leeruitkomsten op het gebied van logistiek, productie, voorraden, recht, distributie, marketing en supply chain management. Onderzoeksvaardigheden worden op goede wijze aangeboden volgens de principes van de *Handreiking onderzoekende houding op niveau 5* (Hogeschool Rotterdam en NHL Stenden, 2021): het panel ziet dit duidelijk gereflecteerd in de leeruitkomsten en leeractiviteiten. Verder zijn er in het tweede studiejaar leeruitkomsten opgenomen voor persoonlijke ontwikkeling en het afstuderen. Bij het afstuderen werken studenten toe naar een logistiek advies. Het panel vindt dat de onderwijsmaterialen voldoende actuele theorie bieden, en dat studenten worden gestimuleerd om goede beroepsvaardigheden en een onderzoekende houding te ontwikkelen. Zoals bij Standaard 1 beschreven, is het panel van mening dat de opleiding meer integrale aandacht mag besteden aan internationale oriëntatie en duurzaamheid. De internationale focus ziet het panel uitsluitend terug in de leeruitkomsten voor Engelse taal ('foundation courses'). Het panel merkt hierbij op dat Engelse taal tot niveau B2 voor een Ad-opleiding ook voldoende zou kunnen zijn. De sdg's staan als een enkele indicator bij een leeruitkomst, en ook studenten ervaren geen nadruk op de sdg's.

Een ander punt van aandacht vindt het panel het gecombineerde onderwijs met andere opleidingen. Van studenten hoort het panel dat zij hierbij soms moeten zoeken naar de koppeling tussen de algemene leeractiviteiten, en het logistieke domein. Als studenten dit aangeven bij de opleiding, zoals ze voor de leeruitkomst Accountancy hebben gedaan, dan reageert de opleiding hier op zich actief op: in dit geval met het plannen van een extra bijeenkomst specifiek voor de Ad Logistiek-studenten. Het panel adviseert de opleiding om de logistieke inhoud in de onderwijsactiviteiten die samen met andere opleidingen worden georganiseerd structureel te gaan borgen, zodat extra ingelaste bijeenkomsten niet meer nodig zijn.

Studiebegeleiding

HZ profileert zich als 'de persoonlijke hogeschool', wat de Ad Logistiek zeker waarmaakt volgens het panel: lesgroepen binnen de eigen opleiding (zie eerder bij deze standaard) zijn relatief klein, docenten kennen studenten bij naam, deuren staan open en iedere student heeft een studieloopbaancoach. Ook ervaren de studenten een sterk groepsgevoel met elkaar. Binnen de HZ is er een studentendecaan en studentenpsycholoog beschikbaar voor studenten die extra ondersteuning nodig hebben. De studieloopbaancoach wordt als een waar baken binnen de opleiding gezien door studenten: zij is aanspreekbaar voor allerlei inhoudelijke en praktische vragen, en weet precies waar welke student mee bezig is en hoe deze het beste ondersteund kan worden. Naast het functioneren als vast aanspreekpunt, bestaat de formele studieloopbaancoaching uit drie keer per kwartaal in een klassikaal uur, één keer per semester een groeps-functioneringsgesprek over de wijze waarop de klas als geheel functioneert, en één keer per kwartaal een individueel voortgangsgesprek met de student en de studieloopbaancoach. Het panel is zeer positief over de rol van de studieloopbaancoach, omdat zij een belangrijke rol vervult in de begeleiding en binding van studenten. Vanwege die centrale en belangrijke rol geeft het panel de opleiding mee dat het belangrijk is om een achtervang voor de studieloopbaanbegeleider te organiseren.

Van studenten wordt een zelfstandige studiehouding verwacht in deze opleiding: zij stellen zelf hun portfolio op, op basis van hun eigen werkomgeving waar zij zelf de weg zoeken naar informatie en eventuele ondersteuning. De studenten geven aan dat zij in het begin van de opleiding niet helemaal duidelijk vonden wat er van hen werd verwacht, maar dat zij na enkele maanden goed op stoom zijn door de aandacht voor persoonlijke ontwikkeling en de behulpzaamheid van de studieloopbaancoach en docenten. Zij weten nu goed wat er van hen wordt verwacht, en het panel heeft kunnen zien dat ze de regie hebben gepakt over hun eigen studiepad en hierdoor een mooie groei doormaken in hun professionele ontwikkeling. Een kanttekening vindt het panel dat de instructies richting studenten nu zo concreet zijn, dat dit soms de vormvrijheid van de portfolio's indamt (zie Standaard 3).

Praktijkleren

Leren in de praktijk wordt door de opleiding als een belangrijk onderdeel van de opleiding gezien: studenten worden gestimuleerd om aan de leeruitkomsten te werken op de eigen werkplek, zodat theorie meteen wordt toegepast. De opleiding adviseert de student om alleen te starten met de opleiding met minimaal twee jaar logistieke werkervaring en een werkplek van minimaal 16 uur per week waar ook een werkplekbegeleider beschikbaar is. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de student, en desgewenst kan de studieloopbaanbegeleider de student of de werkgever hierbij ondersteunen. Als de eigen werkplek niet geschikt is voor het aantonen van een leeruitkomst, dan gaat de opleiding samen met de student op zoek naar een andere

praktijkomgeving om de leeruitkomst aan te tonen: bijvoorbeeld de werkomgeving van een medestudent of binnen de HZ.

Het panel ziet dat studenten geschikte logistieke functies hebben om de portfolio's op basis van de eigen werkplek te maken. De betrokkenheid van werkgevers is echter wisselend. Eén student ervaart geen steun vanuit de werkgever, en bij andere studenten varieert de steun van uitgebreide steun en begeleiding, tot aan het verlenen van toegang tot informatie. Het panel adviseert de opleiding om sterker positie in te nemen als het gaat om het werkplekklaren, zoals er vanuit het experiment leeruitkomsten vele voorbeelden zijn binnen deeltijdopleidingen in het land. Het panel denkt hierbij aan een structureel contact tussen de opleiding en de werkgever, uitgebreider informeren van de werkgever over de opleiding en/of het sterker aansturen op een aanspreekpunt of begeleider in de praktijk, die mogelijk ook een rol kan hebben in het geven van de feedback aan de student. Een volgende stap is volgens het panel om studenten meer inspiratie of ervaring op te laten doen in andere praktijkomgevingen dan hun eigen werkplek. Bijvoorbeeld door het bezoeken van elkaars praktijkplek, excursies naar andere praktijklocaties of meer gastdocenten.

Instream

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen van minimaal een mbo-diploma op niveau 4 of een havodiploma. Daarnaast geeft de opleiding studenten een aantal adviezen rondom de werkplek en werkervaring (zie boven).

De opleiding heeft in september 2022 een instroom gehad van 12 studenten en in september 2023 van 9 studenten. Van de eerste groep van 12 zijn er inmiddels 11 uitgevallen, van het cohort uit 2023 zijn er geen studenten uitgevallen. De uitval kwam volgens de opleiding met name omdat het relatief jonge studenten betrof, die direct uit een mbo-opleiding kwamen en niet goed voorbereid waren op het zelfstandige karakter van de opleiding. Om de uitval tegen te gaan heeft de opleiding de voorlichting aangescherpt en een optioneel adviesgesprek (voorafgaand aan inschrijving) en intakegesprek (bij de start van de studie) geïntroduceerd. Beide typen gesprekken worden door de studieloopbaancoach gevoerd, waarbij vooral aandacht is voor motivatie, persoonlijke situatie, de werkplek en succesfactoren voor de studie. Het adviesgesprek wordt afgesloten met een niet-bindend studieadvies. De studenten hebben het adviesgesprek (indien van toepassing) en het intakegesprek ervaren als informatief en zinvol om de juiste verwachtingen te krijgen over de opleiding. Ook is de begeleiding van studenten geïntensiveerd, onder andere via de studieloopbaancoach. Het panel is van mening dat de opleiding hiermee de nodige stappen heeft gezet om uitval zoveel mogelijk te voorkomen, en ziet dat dit een positief effect heeft op de studievoortgang van het tweede cohort studenten. Deze verbeteringen en het enthousiasme van de huidige studentengroep, maken dat de opleiding zich klaar voelt om de instroom te vergroten. Het panel is het daarmee eens, en moedigt de opleiding aan om actief naar buiten te treden via de business-to-business marketeer die is aangenomen, en door de aanwezige contacten in het werkveld (zie Standaard 1).

Kwaliteit van het personeel

Het docententeam maakt volgens het panel een bevlogen indruk en toont zich uitermate betrokken bij de opleiding. Studenten roemen de toegankelijkheid en behulpzaamheid van docenten en het team is ruimschoots deskundig op het logistieke terrein en voldoende didactisch geschoold. Het docententeam bestaat uit 13 docenten, die allen een nevenfunctie hebben in de

bachelor Logistics Engineering of de bachelor Technische bedrijfskunde van de HZ. Eén docent werkt tevens voor de voltijdvariant in Roosendaal. Zij hebben in totaal 1,4 fte te besteden voor de Ad Logistiek, wat het panel vindt passen bij het studentenaantal. Van de 13 docenten, zijn er 10 mastergeschoold en hebben er 8 een Basis Kwalificatie Examinering (BKE). Docenten die geen BKE bezitten, kunnen alleen als beoordelaar functioneren onder bevoegdheid van een examinerator met een BKE. Eén van de twee opleidingsmanagers heeft een Senior Kwalificatie Examinering. Docenten hebben voor het uitvoeren van flexibel onderwijs uitgebreide ondersteuning van een onderwijskundige, die bijvoorbeeld de leeruitkomsten samen met docenten heeft ontwikkeld en in de ogen van docenten een toegankelijke vraagbaak is voor alles wat met flexibel onderwijs te maken heeft. Het panel geeft de opleiding mee om deze professionalisering 'on the job' nog een stap verder te trekken, bijvoorbeeld met trainingen voor het werken met portfolio's en het afnemen van criteriumgerichte interviews voor het afstuderen.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het beschreven systeem van toetsing is gericht op het toetsen en beoordelen via vormvrije portfolio's, wat bij enkele toetsen wordt aangevuld met een criteriumgericht interview. De (gemaakte) toetsen en beoordelingsformulieren zijn inhoudelijk en wat betreft niveau consistent met de leeruitkomsten, en de toetsing en beoordeling voldoen aan de eisen voor validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. Wel merkt het panel op dat de portfolio's meer lijken op de uitwerkingen van schriftelijke opdrachten en dat ook andere elementen uit het (flexibele) toetssysteem nog niet consequent worden gehanteerd. Het panel adviseert de opleiding om consistentere te zijn in keuzes en terminologie. De stevige positie die de examencommissie en de daaraan gekoppelde hogeschoolbrede toetscommissie innemen, geven vertrouwen in de borging van de toetsing en beoordeling. De toetscommissie voert op goede wijze steekproefsgewijze kwaliteitscontroles uit op mandaat van de examencommissie.

Onderbouwing

Systeem van toetsing

Regelingen rondom toetsing en beoordeling zijn in de ogen van het panel duidelijk vastgelegd in een generieke *Onderwijs- en Examenregeling (OER)* voor de duale en deeltijdopleidingen van de HZ, en de specifieke *Uitvoeringsregeling OER Ad Logistiek deeltijd (UR)*. De opleiding heeft haar systeem van toetsing opgezet volgens het *Toetsbeleid* (2020) en het concept voor flexibel deeltijdonderwijs van de HZ. Het systeem van toetsing gaat uit van toetsing via individuele, vormvrije portfolio's. Voor het inleveren van de portfolio's zijn advies-inleverdata vastgesteld door de opleiding. De examinerator kan per student, en per portfolio, beslissen om een criterium gericht interview over het portfolio toe te voegen aan het toetsingsproces. Bijvoorbeeld om de authenticiteit van het portfolio te controleren of om specifiek door te vragen op bepaalde onderwerpen. Een criterium gericht interview duurt ongeveer 15 minuten en is gericht op specifieke vragen die de examinerator nog heeft. Bij het afstuderen is er altijd een criteriumgericht interview. Studenten maken bij de start van een leeruitkomst meestal een Plan van aanpak. Studenten vinden dit behulpzaam, en het panel is dan ook enthousiast over het feit dat de opleiding dit vanaf volgend jaar verplicht stelt voor alle leeruitkomsten.

Toetspraktijk

Het panel vindt de gemaakte toetsen die zij heeft ingezien valide: ze sluiten wat betreft inhoud en niveau aan op de leeruitkomsten. Het panel ziet wel dat dit tot nu toe vooral schriftelijke verslagen betreft, die volgens het panel lijken op de uitwerking van een (praktijkgerichte) opdracht. Door de formuleringen in de beoordelingsrubrics (bijvoorbeeld door het regelmatige gebruik van 'beschrijft' en 'legt uit') en de instructies voor het maken van een portfolio (bijvoorbeeld de opdracht om theorie toe te passen op een casus in de praktijk), worden studenten in de ogen van het panel veelal gestuurd richting het schrijven van een schriftelijk verslag waarin theorie op een praktijksituatie wordt toegepast. Het panel raadt de opleiding aan om wat betreft de toetsvorm consistentere te zijn: het toepassen van theorie op een casus is volgens het panel prima, maar het

klopt niet met de eigen beschreven uitgangspunten voor het toetsstelsel van een portfolio (met bewijsstukken uit de praktijk) en vormvrijheid. Trainingen op het gebied van portfoliotoetsing en criteriumgerichte interviews (zie ook Standaard 2) kunnen volgens het panel behulpzaam zijn bij het realiseren van een consistent toetsstelsel.

Beoordeling

Per leeruitkomst zijn er vier à vijf indicatoren, die zijn uitgewerkt in een beoordelingsrubric met beschrijvende score-categorieën voor bijvoorbeeld onvoldoende, voldoende, goed en excellent. De beoordeling gebeurt door de betreffende docent, en bij het afstuderen wordt een tweede examiner ingezet (zie later bij de Standaard voor meer informatie over het afstuderen). Bij de toetsing voelen studenten zich goed ondersteund door de docenten: zij geven aan dat zij heldere feedback ontvangen en dat zij door de beoordelingsformulieren en de toelichting van docenten goed weten wat er van hen wordt verwacht. Ook het panel oordeelt positief over de gedetailleerd uitgewerkte beoordelingsrubrics.

Studenten zijn op papier verplicht om elk portfolio voordat ze het inleveren voorgelegd te hebben aan een medestudent voor peerfeedback aan de hand van vaste criteria. Het panel heeft van studenten en docenten vernomen dat dit nu niet gebeurt, en moedigt de opleiding aan om ook deze keuze consistent door te voeren. Het panel geeft de opleiding hierbij mee het idee van peerfeedback zeer waardevol te vinden voor het leerproces van de studenten.

In het studentenhoofdstuk en tijdens de visitatiedag kwam naar voren dat docenten een relatief hoge werkdruk ervaren, en dat studenten regelmatig relatief lang op hun beoordelingen moeten wachten. Het opleidingsmanagement geeft aan dat de nakijktijd lastig te plannen is omdat studenten zelf mogen bepalen wanneer ze een toets mogen inleveren, en regelmatig afwijken van de voorgestelde inleverdata. Het panel vindt dit een zorg omdat de nakijktijd invloed kan hebben op zowel het welbevinden van de beoordelaars als op de studievoortgang van studenten. De opleiding bekijkt momenteel of studenten één portfolio voor meerdere leeruitkomsten kunnen maken. Het panel moedigt de opleiding aan om dit nader te onderzoeken en een oplossing te vinden die tegemoetkomt aan de ervaren werkdruk en de behoefte van studenten, bijvoorbeeld door een planbare spreiding van nakijkwerk.

Afstudeerfase

Het afstuderen bestaat uit twee leeruitkomsten, die samen het laatste semester van de opleiding vormen:

- Leeruitkomst Voorbereiden afstuderen (10 EC); een probleemanalyse en vooronderzoek uitvoeren.
- Leeruitkomst Afstuderen logistiek advies (20 EC); een advies aan een organisatie, waarbij het oplossen van een praktijkvraagstuk middels een beroepsproduct centraal staat.

De begeleiding is hetzelfde ingericht als voor de andere leeruitkomsten: studenten kunnen de gestructureerde route met begeleiding volgen, of zelfstandig werken. Beide leeruitkomsten worden getoetst op basis van een portfolio en een criteriumgericht interview, en beide leeruitkomsten worden beoordeeld door twee examinatoren. Het panel is van mening dat de opzet van het afstuderen geschikt is voor een Ad-opleiding Logistiek: het is een praktijkgerichte en eigenstandige afronding van de Ad-opleiding.

De eerste student die gaat afstuderen, wil hiermee in september 2024 starten en eind 2024 afstuderen. Het panel moedigt de opleiding aan om de beoordelingsprocedure voor september concreter vast te leggen, bijvoorbeeld met hoe de twee examinatoren exact beoordelen en samenwerken. Het panel heeft er vertrouwen in dat het team van docenten dit goed zal vormgeven, op basis van de ervaringen van het team in bacheloropleidingen.

Kwaliteitsborging toetsing en beoordeling

De HZ heeft een centrale examencommissie, die toezicht houdt op de examenscommissies per domein¹ (DEX), fraudezaken behandelt en examinatoren benoemt. In de DEX Technology, Water & Environment zit onder andere een docent van de opleiding Ad Logistiek deeltijd. De DEX houdt zich onder andere bezig met het vaststellen van resultaten, het toekennen van vrijstellingen, het toekennen van extra kansen en verzoeken van studenten. Daarnaast heeft de HZ een centrale toetscommissie met 6 leden, die onder mandaat van de examencommissie werkt. De toetscommissie controleert de kwaliteit van toetsing en beoordeling volgens een auditplanning met een vaste checklist. De toetscommissie heeft begin 2024 een audit gedaan bij de Ad Logistiek deeltijd en de opleiding diverse adviezen gegeven, zoals het opstellen van een dekkingsmatrix en het consistentere gebruiken van terminologie.

Het panel stelt vast dat de centrale examencommissie en de DEX goed weten wat er speelt binnen de Ad Logistiek deeltijd en de kwaliteit van toetsing en beoordeling op goede wijze, en volgens de wettelijke vereisten, borgen. De leden van de centrale examencommissie en de DEX waarmee het panel heeft gesproken, ervaren een laagdrempelig contact met het opleidingsmanagement en hebben er vertrouwen in dat adviezen door de opleiding goed worden opgevolgd. Het panel vindt de audit die de toetscommissie heeft uitgevoerd zeer gedegen en is van mening dat de toetscommissie met de audits een waardevolle bijdrage levert aan de borgingstaken van de examencommissie. Volgens de auditplanning voert de toetscommissie over 2,5 jaar opnieuw een audit uit bij de Ad Logistiek deeltijd. Gezien de aankomende eerste afstudeerders en het door het panel geadviseerde hersteltraject op basis van het oordeel bij Standaard 4, is het panel van mening dat de toetscommissie gefaciliteerd zou moeten worden om al eerder een vervolgaudit uit te voeren, als de eerste afstudeerwerken er zijn.

Adviezen van de examen- en toetscommissie worden door de opleiding over het algemeen goed opgepakt via de sterke informele banden. Het panel vindt de informele opvolging van adviezen, mede omdat het een klein team is met weinig fulltimers, en vanwege bovenstaande adviezen van het panel wat betreft consistentie, kwetsbaar. Ook is de opvolging voor het panel niet navolgbaar. Het panel adviseert om de verbetering van toetsing en beoordeling wel tot op zekere hoogte te formaliseren om verbeteringen structureel te borgen. Hetzelfde geldt voor het informeel kalibreren: ook hiervoor raadt het panel aan om de daaruit voortvloeiende verbeteracties formeler vast te leggen en op te volgen.

¹ Een domein bestaat uit een cluster van inhoudsgerelateerde opleidingen (zowel voltijd- als deeltijdopleidingen). De Ad Logistiek deeltijd valt onder de DEX van het domein Technology, Water & Environment.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet ten dele** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De reden voor de 'voldoet ten dele' is dat er op het moment van de visitatie nog geen afgestudeerden waren en het gerealiseerde niveau nog niet kon worden beoordeeld. Op basis van de eerstejaars portfolio's die het panel heeft bestudeerd, heeft het panel er vertrouwen in dat studenten de opleiding op het Ad-niveau zullen afronden. De bestudeerde portfolio's zijn op het gewenste niveau en gaan in op actuele thema's binnen de logistiek. Het vertrouwen van het panel wordt nog verder versterkt door de kwaliteit van het docententeam en doordat studenten tot nu toe een duidelijke groei laten zien in hun professionele capaciteiten dankzij de opleiding. Ook werkgevers profiteren van het werk dat studenten voor de opleiding opleveren. Om tot een voldoet op deze standaard te komen, ziet het panel graag minimaal drie afstudeerdossiers, eventueel aangevuld met relevante tussenproducten, in.

Onderbouwing

Gerealiseerd niveau

Ten tijde van de visitatie waren er nog geen afgestudeerden. Het panel heeft de opleiding gevraagd om zoveel mogelijk gemaakte toetsen van studenten te laten zien, zodat het panel vanuit die studentproducten kon beoordelen hoe studenten zich ontwikkelen binnen de opleiding. De voorafgaand aan de visitatie bestudeerde toetsen betroffen portfolio's met beoordelingsformulieren van halverwege het eerste studiejaar: drie portfolio's van de leeruitkomst Logistiek en drie portfolio's van de leeruitkomst Digitale & Informatiegeletterdheid. Daarnaast hebben studenten op de visitatiedag enkele opzetten voor en delen van portfolio's getoond waar zij op dat moment aan werkten.

De bestudeerde (deel)portfolio's, en de mondelinge toelichting van de studenten op de visitatiedag, geven het panel een eerste vertrouwen dat studenten de opleiding op het Ad-niveau zullen afronden. Het panel vindt de portfolio's van het te verwachten niveau voor dat moment in de opleiding en ziet actieve studenten met een professionele houding. De bestudeerde portfolio's sluiten aan op de betreffende leeruitkomsten, zijn praktijkgericht en laten zien dat studenten actuele theorie kunnen toepassen. De mondelinge toelichting van de studenten op de visitatiedag toont voor het panel aan dat studenten een groei in hun professionele capaciteiten doormaken dankzij de opleiding: deze groei betreft met name het leren analyseren van situaties of problemen in een organisatie met behulp van theorie, met als doel om tot verbeteradviezen voor de organisatie te komen. Volgens studenten en docenten motiveert de opleiding studenten actief om op zoek te gaan naar verbetermogelijkheden binnen hun eigen organisatie. Het panel heeft van studenten en werkgevers vernomen dat de organisaties die hiervoor open staan, profiteren van de adviezen van de studenten doordat dit verbeteringen en inzichten oplevert voor de organisatie. Ook dit sterkt het panel in het idee dat studenten worden opgeleid tot professionals op Ad-niveau die een meerwaarde bieden voor de praktijk.

De opleiding verwacht de eerste afgestudeerde eind 2024, en verwacht dat er in de periode halverwege tot eind 2025 opnieuw studenten afstuderen. Dit beeld klopt met wat het panel van studenten heeft gehoord wat betreft hun studievoortgang en -planning. Om tot een beoordeling 'voldoet' op deze standaard te komen, vindt het panel dat dat opleiding minimaal drie afstudeerdossiers van voldoende kwaliteit en niveau moet kunnen laten zien. Daarbij ziet het panel liefst ook aanvullende tussentijdse producten van studenten die wat verder in de opleiding zijn dan nu het geval is.

Na het afstuderen

De werkveldvertegenwoordigers met wie het panel sprak zijn enthousiast over de ontwikkeling die studenten doormaken dankzij de opleiding. Zij worden gewaardeerd vanwege hun proactieve houding en het werken aan verbeteringen binnen de organisaties. Of de studenten ook kunnen doorgroeien in functies en bijbehorende waarderingen na hun afstuderen, is voor zowel de opleiding als het werkveld nog zoeken. Ad-opleidingen in het algemeen, en daarmee ook de Ad Logistiek, zijn nog niet zo bekend in het werkveld. Het panel moedigt de opleiding aan om de opleiding actief uit te dragen in het regionale werkveld, om de kansen op doorgroeien voor toekomstige alumni te optimaliseren.

De opleiding geeft aan dat alumni van de Ad Logistiek kunnen doorstromen naar de voltijd bacheloropleidingen Logistics Engineering en Technische Bedrijfskunde van de HZ. Hoe die doorstroom er precies uit ziet, gaat de opleiding nog bekijken. Het panel adviseert de opleiding om dit uit te gaan werken.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet ten dele

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande Ad-opleiding Logistiek deeltijd van de HZ University of Applied Sciences als **positief onder voorwaarden**.

Het panel is van mening dat de opleiding voor een positief oordeel dient te voldoen aan de volgende voorwaarde:

- Toon aan dat de beoogde leerresultaten gerealiseerd worden door minimaal drie afstudeerdossiers te laten zien die voldoen aan de door de opleiding beoogde kwaliteit en het door de opleiding beoogde niveau. Daarbij ziet het panel liefst ook aanvullende tussentijdse producten van studenten in die wat verder in de opleiding zijn dan nu het geval is.

Het panel ziet dat het realistische is dat de opleiding binnen die termijn afgestudeerden heeft. Het panel raadt daarom aan om de opleiding een hersteltraject van twee jaar toe te kennen.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

- Integreer de internationale focus en de aandacht voor de sdg's sterker in de leeruitkomsten en kader het maritieme aspect duidelijker.

Standaard 2

- Evalueer het flexibele onderwijsconcept voor deze specifieke opleiding en doelgroep en scherp het concept indien nodig aan.
- Borg de logistieke inhoud structureel in de onderwijsactiviteiten die samen met andere opleidingen worden gevolgd.
- Pak een meer sturende rol in het praktijkleren en breid het praktijkleren uit naar andere omgevingen dan de eigen werkplek.

Standaard 3

- Zorg voor consistentie tussen het systeem van toetsing en de werkelijke toetspraktijk, en hanteer terminologie op ondoorzichtige en consequente wijze.
- Faciliteer de toetscommissie om een extra audit uit te voeren als de eerste afstudeerwerken er zijn.

Standaard 4

- Werk de wijze van doorstroom naar bacheloropleidingen nader uit.

Bijlagen

Bijlage 1 Leernutkomsten in de aanbevolen volgorde

Programma Logistiek ad	LU codes	Lange naam	Punten	Bodemcijfer
1S1	LU00363	Intermodaal transport	5,0	5.5
1S1	LU00326	Logistiek	6,0	5.5
1S1	LU00330	Digitale en informatiegeletterdheid	5,0	5.5
1S1	LU00401	Foundation course B1	2,5	5.5
1S1	LU00402	Foundation course B2	2,5	5.5
1S1	LU00403	Foundation course C1	2,5	5.5
1S1	LU00364	Warehousing	5,0	5.5
1S1	LU00375	Logistiek procesontwerp	10,0	5.5
1S1	LU00201	Wiskunde	2,0	5.5
1S1	LU00365	Persoonlijke vorming voor studie en beroep 1	2,0	5.5
1S2	LU00327	Operations management 1	5,0	5.5
1S2	LU00232	Accounting, finance en lezen van financiële stukken	4,0	5.5
1S2	LU00400	Nederlands keuze 3F	2,5	5.5
1S2	LU00404	Nederlands keuze 4F	2,5	5.5
1S2	LU00329	Projectmatig werken	4,0	5.5
1S2	LU00076	Organisatie & Gedrag	5,0	5.5
1S2	LU00366	Inkoopmanagement	2,0	5,5

Eenheden van leernutkomsten propedeutische fase (art 3.5, 3.11 OER HZ EL)

Programma Logistiek ad	LU codes	Lange naam	Punten	Bodemcijfer
2S1	LU00451	Productie logistiek en Voorraadbesturing	6,0	5.5
2S1	LU00452	Maritieme logistiek en recht	5,0	5,5
2S1	LU00453	Lean Six Sigma	2,0	5.5
2S1	LU00104	Recht	1,0	5,5
2S1	LU00079	HZ Personality	2,5	5,5
2S1	LU00454	Fysieke Distributie	2,5	5,5
2S1	LU00077	Marketing	4,0	5.5
2S1	LU00455	Smart Logistics en Big Data	2,0	5.5
2S1	LU00333	Supply chain management	5,0	5.5
2S2	LU00456	Vorbereiden Afstuderen	10,0	5.5
2S2	LU00457	Afstuderen Logistiek Advies	20,0	5.5

Eenheden van leernutkomsten hoofdfase (artikel 3.6 OER HZ)

Bijlage 2 Bezoekprogramma

Tijd	Onderwerp	Deelnemers
08:30- 8:45 uur	<i>Koffie en inloop + informeel kennismaken</i>	
08:45-09:15 uur	<i>Visie opleiding en Visie deeltijdconcept Presentatie</i>	Kerndocent en studieloopbaancoach Opleidingsmanager Onderwijskundige
9:15-9:30 uur	<i>Paneloverleg</i>	
9:30-10:00 uur	<i>De supply chain From intro to next career step</i> Statafels met studenten die toelichting geven op hun studiemateriaal (showcase). Het panel gaat met studenten in gesprek over de studie.	Eerstejaars studenten (7) Tweedejaars student
10:00-10:30 uur	<i>Gesprek met studenten</i>	Idem vorige gesprek
10:30-12:00 uur	<i>Bestudering opleidingsmateriaal</i> Het panel krijgt tevens uitleg over de digitale leeromgeving van HZ (HZ-Learn) en de wijze waarop het panel toegang krijgt tot de beschikbare informatie	Onderwijskundige
12:00-12:45 uur	<i>Lunch & paneloverleg</i>	Panel
12:45-14:00 uur	<i>Docentengesprek</i> Het panel gaat met het docententeam in gesprek over de opleiding	Kerndocent en studieloopbaancoach Docent en lid opleidingscommissie Docenten (3)
14:00-14:15 uur	<i>Paneloverleg</i>	
14:15-14:45 uur	<i>Borging</i> Gesprek met leden van de examencommissie, toetscommissie en opleidingscommissie.	Voorzitter examencommissie Lid deelexamencommissie Lid toetscommissie Examinator
14:45-15:00 uur	<i>Paneloverleg</i>	
15:00-15:30 uur	<i>Werkveldcommissie</i>	Werkgever student Werkgever student en lid beroepenveldcommissie Lid beroepenveldcommissie
15:30-16:00 uur	<i>Gesprek met management</i>	Opleidingsmanagers (2) Domeindirecteur TWE Directeur Leven Lang Ontwikkelen HZ
16:00-17:45 uur	<i>Paneloverleg</i> Het panel gaat in overleg om een terugkoppeling te kunnen geven over de bevindingen van de dag	Panel
17:45-18:00 uur	<i>Plenaire terugkoppeling</i>	Iedereen

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

Verplichte documenten

Zelfevaluatie Ad Logistiek deeltijd

Studentenhoofdstuk Ad Logistiek

Logistiek Dekking- en toetsmatrix 2023-2024

Beroeps- en Opleidingsprofiel Logistiek (bacheloropleidingen) (2019)

Verslagen van de beroepenveldcommissie (2022-2024)

Studie-informatie op de digitale leeromgeving van HZ Learn

Expertisematrix docententeam

Onderwijs- en Examenregeling HZ Ad deeltijd/duaal 2023-2024

Uitvoeringsregeling OER Ad Logistiek deeltijd 2023-2024

Jaarverslag centrale examencommissie HZ 2022

Toetsdossiers van eerstejaars studenten Ad Logistiek deeltijd

Leeruitkomsten afstuderen

Toetsprotocol portfolio Logistiek deeltijd

Toetsprotocol CGI Logistiek deeltijd

Verder aangeleverde documenten ter onderbouwing

Auditverslagen van de toetscommissie over de Ad Logistiek deeltijd (2024)

Toetsbeleid HZ (2020)

Vrijstellingenbeleid HZ